

ХВОРОБИ ХУТРОВИХ ЗВІРІВ

Тема 8.3. Хвороби органів травлення і печінки.

1. Гастроентерит.

Гастроентерит – запалення шлунка і кишок, яке супроводжується порушенням їх функцій. Хворіють всі види хутрових звірів, частіше молодняк, особливо після його відсадження.

Етіологія. Захворювання виникає внаслідок згодовування неякісних промерзлих кормів, порушення режиму годівлі, перегодовування тощо.

Патогенез. При гострому перебігу хвороби ушкоджується слизова оболонка шлунка і кишок. Вона інфільтрується лейкоцитами. Проходять зміни не тільки слизової оболонки, а й підслизового шару, внаслідок чого порушується секреторна, моторна, евакуаторна та екскреторна діяльність шлунка і кишок.

За характером запального процесу гастроентерит може бути катаральним, геморагічним та виразковим.

Патолого-анатомічні зміни. Поверхня слизової оболонки шлунка і кишок вкрита тягучим прозорим або мутнуватим слизом, при геморагічному гастроентериті – кров'янистим слизом. Слизова оболонка набрякла, гіперемована, усіяна цятковими крововиливами.

Симптоми. У звірів при гострому перебігу відмічають втрату апетиту, спрагу, блювання, часту дефекацію. При дослідженні виявляють білий наліт на спинці язика, болючість черевної стінки. Фекалії рідкі, містять пухирці газу, сліди крові.

При хронічному гастроентериті у звірів затримується линька, погіршується якість хутра. Щенята відмовляються від корму. Інколи спостерігається блювання, температура тіла підвищена. Слизові оболонки анемічні, інколи жовтуваті. Черевна стінка напружена, болюча. Фекалії рідкі, зеленуватого кольору, пінясті, смердючі, містять значну кількість неперетравлених частинок корму.

Перебіг і прогноз. Перебіг гострий або хронічний. Гострий перебіг триває від кількох днів до 3–4 тижнів і може перейти в хронічну форму. Особливо бурхливо розвивається геморагічний гастроентерит. Прогноз при первинному гастроентериті частіше сприятливий, при вторинному – залежить від тяжкості основного захворювання. При геморагічному гастроентериті прогноз часто несприятливий.

Діагноз ставлять з урахуванням анамнезу, симптомів, результатів досліджень кормів і фекалій. Виключають інфекційні та інвазійні хвороби, які перебігають з ушкодженням органів травлення.

Терапія. Призначають дієту, дають слизові відвари. В раціон вводять свіже м'ясо, кров, печінку, ацидофільне молоко, шлунковий сік, вітаміни. Враховуючи те, що при гастроентериті у звірів буває підвищена спрага, використовують антибіотики з водою (стрептоміцин, неоміцин) в дозі 1000–2000 ОД на 1 звіря. Застосовують нативні антибіотики: пропоміцелін, кормогризин. Пропоміцелін дають в дозі 1–2 мл на 1 звіря на день протягом 3–5 днів, кормогризин по 5 г на 1 кг корму 1 раз на день – 10 днів. В корм добавляють ацидофілін, АБК.

Для лікування тяжкохворих звірів застосовують всередину фенілсаліцилат, фталазол, фтазин, вісмуту нітрат основний в дозах 0,1 – 0,2 г, антибіотики: синтоміцин 0,2 г, хлортетрацикліну гідрохлорид 0,03 – 0,2, неоміцин 0,01 – 0,1 г і нітрофурани (фуразолідон 3 мг на 1 кг маси тварини). Рекомендують симптоматичне лікування – 20 %-й розчин глюкози (10 – 20 мл), камфорне масло (0,5 – 1 мл), білкові гідролізати (0,5 – 20 мл).

Профілактика. Першочергове значення в профілактиці гастроентериту має ветеринарно-санітарний контроль за годівлею звірів. Для запобігання хвороби в кормову суміш добавляють антибіотики – біоветин, тетрациклін та ін. Застосовують їх недовго, тому що тривале згодовування антибіотиків призводить до пригнічення корисної мікрофлори в кишках.

Література:

1. Судаков М.О., Цвіліховський М.І., Береза В.І. та ін. Внутрішні незаразні хвороби с/г тварин / За ред. М.О. Судакова. – К.: Мета, 2002. – 352 с.
(стор. 322–323)
2. Левченко В.І., Кондрахін І.П., Судаков М.О. та ін. Внутрішні хвороби тварин / За ред. В.І. Левченка. – Біла Церква, 2001. – Ч. 2 – 544 с.
(стор. 453–457)